

בע"ח (ירושלים) 43131-04-16 - יונתן לטוין נ' מדינת ישראל

בע"ח (ירושלים) 43131-04-16 - יונתן לטוין נ' מדינת ישראל מחוזי ירושלים

בע"ח (ירושלים) 43131-04-16

יונתן לטוין

באמצעות ב"כ עו"ד אלי כץ

נגד

מדינת ישראל

באמצעות ב"כ עו"ד שחר מלול מפרקליטות מחוז ים

בית המשפט המחוזי בירושלים

[17.11.2016]

כבוד השופט כרמי מוסק

החלטה

1. לפניי בקשה הנושאת כותרת "בקשה לעיון מחדש, נקודתי, בהחלטה לגבי חומר חקירה" וזאת על פי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ);
2. בבקשה נטען, כי בבקשה המקורית שהוגשה לבית המשפט, התבקשה בין היתר רשימת התיקים הסגורים של עד המדינה, אריה ינקו, וזו נדחתה על פי האמור בסעיף 46 להחלטה המקורית. החלטה זו אושרה על ידי בית המשפט העליון (כב' השופט סולברג במסגרת בש"פ 4919/15, שניתנה ביום 29.6.16).
3. בהמשך נחקר עד המדינה בהליך העיקרי ועלה מחקירתו כי לשאלת בא כוח המבקש, הוא הסכים שיימסר לידי בא כוח המבקש העתק הרישום הפלילי שלו, כולל התיקים שנסגרו מבלי שהוגש כנגד עד המדינה כתב אישום, ועל כן נטען על ידי בא כוח המבקש כי בכך הוסר החשש לפגיעה בפרטיותו של עד המדינה.
4. עיון בפרוטוקול הדיון שהתנהל בבית המשפט מעלה, כי אכן שאלה זו הוצגה לעד המדינה בעת חקירתו הנגדית (ראה עמ' 73), והוא השיב כי לא תהיה לו התנגדות לכך שבא כוח המבקש יראה את רשימת התיקים שנסגרו בעבר מבלי שהוגש כתב אישום.

5. בא כוח המבקש מדגיש את חשיבות העניין, שכן בהמשך החקירה הנגדית נשאל עד המדינה שאלות שונות והשיב כי הוא אינו רגיל להתנהלות בבתי משפט, הוא לא רגיל לחקירות והוא אינו מכיר חדרי חקירות, היו זמנים שהיה יותר מתורגל כי ניהל מול רשות מקומית הליכים שונים, אך אינו רגיל להתנהלות בבתי המשפט. לפיכך טוען בא כוח המבקש, כי הרישום של התיקים הסגורים מאוד רלבנטי כדי לסתור את טענתו השקרת של עד המדינה כאילו אינו מורגל בחדרי חקירות, בעוד שעולה לשיטתו כי נסגרו תיקים רבים כנגד עד המדינה, דבר המלמד שלא אמר אמת בבית המשפט. גם בדיון הדגיש בפניי בא כוח המבקש, כי הוא זקוק לרשימת התיקים הסגורים לצורך שאלת אמינותו של עד המדינה בעניין זה.
6. במהלך הדיון הבהיר בא כוח המבקש, כי גיליון ההרשעות הקודמות של עד המדינה נמסר לעיונו, אולם נמסרו אך ורק עמודים 4-6, המכילים את רשימת ההרשעות הקודמות, ואילו עמודים 1-3 לא נמסרו לעיונו מאחר שהם מכילים את רשימת התיקים שנסגרו מבלי שהוגש כתב אישום.
7. בא כוח המשיבה מתנגד נחרצות להעברת המידע לידי בא כוח המבקש וטוען, כי מדובר בפגיעה בפרטיותו של עד המדינה. כמו כן, לטענתו הדבר סותר את האמור בסעיף 78 לחסד"פ, בצירוף לאמור בסעיף 11 לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981. עוד הפנה בא כוח המשיבה לבש"פ 1408/14 פלוני נ' מדינת ישראל (כב' השופט נ' סולברג; ניתן ביום 14.4.14), שם נקבע באופן חד משמעי כי אין להעביר את רשימת התיקים שנסגרו ללא הגשת כתב אישום.
8. עיון בבש"פ 1408/14 הנ"ל מעלה, כי בית המשפט העליון קבע כי ניתן למסור מידע לגבי מב"דים, בכפוף למבחן הרלבנטיות שבחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, דהיינו כאשר הגילוי הוא מהותי לנושא הדיון או כאשר הוא נדרש לביורר מהימנותו של עד ובעל הדין ביקש את הגילוי. באותה עניין קבע בית המשפט, כי במקרה שלפניו אין המידע יכול לסייע להגנה, תיקים סגורים אינם בגדר חומר חקירה, אין למסור מידע עליהם לבית המשפט או לנאשם ואין נפקות לשאלה אם המידע עשוי להיות רלבנטי להגנה.
9. יודגש, כי סעיף 78 לחסד"פ קובע כי הוראות סעיף 74 בו אינן חלות על חומר שאי גילוי מותר או שגילוי אסור על פי כל דין. בית המשפט עמד על הוראות חוק המרשם הפלילי וקבע כי ניתן להבחין שהחוק מתייחס לשלושה סוגים עיקריים של מידע, שהם: הרשעות ועונשים, מב"דים ותיקים סגורים. עוד נאמר, כי מידע על אודות הרשעות ועונשים הוא חלק מפרטי הרישום במרשם הפלילי (סעיף 2 לחוק המרשם הפלילי). לעומת זאת, מידע באשר למב"דים ותיקים סגורים אינו כלול במרשם הפלילי, אלא ברישום משטרתי מרוכז, נפרד, שמנהלת משטרת ישראל מכוח סמכותה לפי סעיף 1(ג) לחוק המרשם הפלילי. בחוק המרשם הפלילי נקבע מפורשות לאילו גופים ובאילו נסיבות ניתן למסור את סוגי המידע השונים. באשר למב"דים, הפנה בית המשפט לסעיף 11 לחוק המרשם הפלילי, שקבע כי המשטרה או גוף הרשאי למסור מידע לפי חוק המרשם הפלילי רשאים למסור מידע למי שזכאי לקבל מידע לפי חוק המרשם הפלילי גם פרטי בדבר משפטים וחקירות פליליות התלויים ועומדים בעניינים שהורשעו בהם, והם פרטי רישום לפי סעיף 2. לפיכך סבר בית המשפט העליון, כי כעקרון ישנה אפשרות למסור מידע לגבי מב"דים, בדומה למידע בדבר הרשעות קודמות ועונשים, כאשר המידע בנוגע למב"דים ימסר בכפוף למבחני הרלבנטיות שנקבעו בסעיף 1 לתוספת הראשונה לחוק המרשם הפלילי, כלומר כאשר הגילוי הוא מהותי לנושא הדיון או כאשר הוא נדרש לביורר מהימנות העד ובעל דין ביקש את הגילוי.
- עולה מהחלטת בית המשפט העליון, כי באותו עניין בית המשפט המחוזי עיין בחומר ומצא כי בהתחשב ברשימת ההרשעות שנמסרה לעיונו של הנאשם, אין במב"דים כדי לסייע להגנתו. בית המשפט העליון קבע, כי אינו מוצא פגם בהחלטת בית המשפט המחוזי על יסוד הנמקתו.

10. בית המשפט העליון הוסיף וקבע כי מבחן אחד הוא למסירת הרשעות קודמות ומסירת מב"דים לבית המשפט, הוא מבחן הרלבנטיות הקבוע בסעיף 1 לתוספת הראשונה הנ"ל, אך יחד עם זאת קבע כי יישומו של המבחן לגבי מב"דים ראוי להיות נוקשה יותר, ובדרך כלל יביא לתוצאה מצומצמת מזו של יישומו לגבי הרשעות קודמות. מב"ד ממתין לבירור דין, ועל כן משקלם נמוך. באשר לתיקים סגורים, היינו תיקים שנסגרו מפאת העדר ראיות מספיקות או מחמת העדר אינטרס לציבור, עיכוב הליכים או תיקים המיועדים לסגירה, או לאי חקירה מלכתחילה, מסירת מידע בעניינם מוסדר אף הוא בחוק המרשם הפלילי בסעיף 11א הקובע כי מידע בנוגע לתיקים אלה לא יימסר, אלא לגופים המפורטים בתוספת השלישית. עיון בתוספת השלישית מעלה, כי בית המשפט אינו מן הגופים המפורטים בתוספת זו. כך גם לא ההגנה במשפט פלילי. בהקשר זה הפנה בית המשפט העליון להלכה שנקבעה בבש"פ 5881/06 בניזרי נ' מדינת ישראל, פ"ד סב(1) 684 (2007).
11. באותו עניין הפנה בית המשפט העליון גם להחלטות אחרות - בש"פ 5535/13 שמשילשווילי נ' מדינת ישראל, החלטה מיום 15.8.13, וכן לבש"פ 3099/08 אברהמי נ' מדינת ישראל, החלטה מיום 23.2.09, מהן עולה כי יתכן שקיימות דעות אחרות בבית המשפט העליון, לפיהן ניתן להורות על חשיפת התיקים הסגורים.
12. בהמשך החלטתו ניתח בית המשפט העליון את הוראות החסד"פ. בית המשפט העליון הבהיר כי מטעמו מדובר בסעיף 74 לחסד"פ ובסעיף 78 לחסד"פ, היינו שתי הוראות חוק הנמצאות בחסד"פ, ועל כן אין מדובר בהוראות חוק סותרות ובשני דברי חקיקה שונים, ואין צורך לקבוע כוחה של איזו הוראת חוק עולה על האחרת. בית המשפט סבר כי מדובר בהוראות חוק ברורות, המתיישבות האחת עם השנייה. עוד הוסיף בית המשפט העליון וניתח את תכליתו של חוק המרשם הפלילי, שנועד להסדיר את ניהולו של המרשם הפלילי, שמטרתו, בין היתר, הייתה לקדם גם שיקום הנאשמים שהורשעו, ובצד זאת נקבע כלל כי המרשם יהיה חסוי ולא יימסר ממנו מידע, אלא לפי חוק המרשם הפלילי (ראה סעיף 3 לחוק), וזאת כדי להגן ככל שניתן על פרטיותו של אדם. בית המשפט העליון הדגיש, כי הוראות חוק המרשם הפלילי קובעות את האיזון הראוי בין ההגנה על אינטרסים ציבוריים חשובים, ובכללם שלום הציבור ובטחונו ואכיפת החוק וניהול הליכים פליליים, אל מול ההגנה על פרטיותו של הנאשם. בסופו של דבר נקבע באותו עניין, כי תיקים סגורים אינם בגדר חומר חקירה ואין למסור לבית המשפט מידע על תיקים סגורים, לא כל שכן לנאשם.
13. בבקשה שלפניי, כאמור, עותר המבקש למסור לעיון תיקים סגורים של עד המדינה. סבורני, כי לאור ההחלטה שניתנה בבש"פ 1408/14, אותה יש לקבל, גם אם עד המדינה הסכים כי רשימה זו תועבר לעיון בא כוח המבקש, הרי שעצם הפעולה נוגדת את הוראות החוק, כפי שפורט לעיל, ועל כן בקשה זו נדחית. יתר על כן, בזמנו הועברו לעיון בא כוח המבקש הרשעותיו הקודמות של עד המדינה, שאף הן משתרעות על פני שלושה עמודים, ועל כן נראה לי כי די בכך כדי שבא כוח המבקש יוכל לעשות שימוש לטענתו כי אין לקבל את דברי עד המדינה, הוא אינו בקי בחקירות ובבתי משפט או במשטרה, וזאת בניסיון לפגוע באמינותו.

14. לאחר שהוגשה בקשה זו, הוסיף בא כוח המבקש בקשה נוספת, בהסכמת בא כוח המשיבה, והיא ליתן צווים שיוור למפלג תשאול בימ"ר מחוז ירושלים להמציא כל מסמך או תחקיר פנימי, או התכתבות בין גורמי התביעה לבין גורמי החקירה, או כל התכתבות אחרת הנוגעת להיעלמות מסמך בקשר להשכרת רכב על ידי עד המדינה בתאריכים 25.11.15-29.11.15, וכן להמציא כל מסמך, או תחקיר פנימי או התכתבות בין גורמי התביעה לגורמי החקירה, או התכתבות אחרת הנוגעת להיעלמות התיעוד של השיחה המבויתת בין ישי חלפון לבין עד המדינה, ביום 6.12.15.
15. באשר למסמך הנוגע להשכרת הרכב, ממסמכי חקירה שהוצגו לפניי עולה כי מסמך זה, יחד עם מסמכים אחרים, נתפסו בחיפוש שנערך. במסגרת אותו חיפוש נתפס מסמך נוסף של בנק הדואר, המלמד על הפקדת כספים של אדם בשם גליק בחשבון בנק הדואר של עד המדינה.
16. בא כוח המבקש טען לפניי כי המסמך הנוגע להשכרת הרכב הוא כהגדרתו "מסמך מזכה", שכן הוא יכול ללמד על סדר פעולות הזמנים שהתרחש ביום מסוים, וזאת יכול להתיישב עם טענת המבקש, כי הוא כלל לא פגש בעד המדינה, לא העביר אליו כספים ולא ביקש ממנו לתקוף את המתלונן.
17. לאחר שעיינתי במסמכים שונים שהוצגו לפניי, יתכן שיש במסמך זה כדי לסייע למבקש. אינני יודע אם מדובר ב"ראיה מזכה" אולם יתכן בהחלט שהדבר יכול לסייע, כאמור, בהגנת המבקש. יחד עם זאת, בא כוח המשיבה הצהיר לפניי כי עשה מאמצים מרובים עם גורמי החקירה כדי להשיג את המסמך, שכלל הנראה אבד. כמו כן התברר, כי בית המשפט הוציא צו לחברת ההשכרה להמציא את המסמכים האמורים, וסביר להניח כי מסמך זה יתקבל בסופו של דבר.
18. בנסיבות אלו, אינני סבור כי התכתבות או הפניות שהתנהלו בין גורמי התביעה לבין גורמי החקירה בנושא אובדן המסמך הם בגדר חומר חקירה. לעניין זה ראה החלטת בית המשפט העליון שניתנה לאחרונה בבש"פ 6856/16 יאיר ביטון נ' מדינת ישראל (כב' השופט צ' זילברטל, החלטה מיום 15.11.16), שם התייחס בית המשפט העליון, בין היתר, לשאלה האם תכתובות או חילופי דברים בנוגע לבירורים שונים הקשורים לחומרי חקירה בין גורמי התביעה לבין גורמי חקירה הם בגדר חומר חקירה. בית המשפט קבע שם, כי יש להבחין, לדוגמא, בין רישומים העשויים להעיד על פעילות שבוצעה בזיקה לנאשם לבין התכתבויות פנימיות לעניין המשך החקירה, או שהם בגדר דין וחשבון פנימי ואינם נחשבים כחומרי חקירה. סבורני, כי לאור העובדה שנעשו אכן מאמצים להשיג את אותו מסמך שהלך לאיבוד, ולאחר שניתן צו לחברת ההשכרה, כאמור, תכתובות כלשהן בנושא חיפוש המסמך אינן יכולות עוד להוות חומר חקירה. יתר על כן, כפי שהובהר במהלך הדיון, החוקרים הנוגעים לעניין יעידו מטעם התביעה, ובא כוח המבקש עתיד לחקור אותם בחקירה נגדית לעניין המסמך האמור.
19. לפיכך, הבקשה לחשיפת ההתכתבויות בנושא המסמך האבוד, ככל שהן קיימות - נדחית.

20. במהלך הדיון עלה, כי הלך לאיבוד מסמך נוסף שהיה באותה מעטפה והוא כאמור ההפקדה הכספית בבנק הדואר. נכון הדבר, כי עניין זה לא נכלל בבקשה שלפניי אולם כדי לחסוך בהליכים מיותרים, אני מורה למשיבה לערוך בירור האם המסמך נמצא ולמסור הודעה תוך 15 יום לבא כוח המבקש ולבית המשפט בעניין זה.
21. בעניין המסמכים הנוגעים להקלטה, עלה מהטענות שנטענו לפניי כי אדם בשם ישי חלפון נשלח להקליט את עד המדינה, כאשר היה מדובר בשיחה מבוזמת. אותו ישי חלפון, כך לסברת רשויות החקירה, הכיר את עד המדינה בעבר כאשר התבקש על ידו לתקוף אנשים אחרים. בשלב זה לא ברורה התמונה האם מדובר בתקיפת המתלונן או גורמים אחרים. מכל מקום, עולה כי הדיסק שאמור היה לתעד את השיחה בין חלפון לעד המדינה, השתבש, כך שלא ניתן לשמוע את השיחה. בא כוח המבקש פנה אל בא כוח המשיבה וזה איתר את הדיסק המקורי, לדבריו, אולם גם בו לא ניתן לשמוע את השיחה. אין ספק, כי מדובר בשיחה בעלת חשיבות והיא יכולה לשמש את הנאשם במסגרת טענותיו כי הוא אינו קשור כלל לתקיפת המתלונן או לעד המדינה בדרך זו או אחרת. עוד עלה לפניי, כי בנו של ישי חלפון, בן חלפון, היה זה שתקף את המתלונן או היה אחד התוקפים שלו. גם עניין זה מוסיף משקל לטענת המבקש, כי הדברים שנאמרו בשיחה יכולים להיות בעלי משמעות לצורכי הגנתו.
22. יחד עם זאת, אינני סבור כי ההתכתבויות שהיו בעניין זה בין בא כוח המשיבה לבין הרשות החוקרת יכולות להועיל. זאת ועוד, החוקרים שהיו קשורים להקלטה יעידו בבית המשפט מטעם התביעה וניתן יהיה לחקורם באשר לתקלה שאירעה בדיסק, או בשאלה שהעלה בא כוח המבקש בעת הדיון, האם מדובר בדיסק המקורי, או האם קיימת קלטת מקורית שהייתה במכשיר ההקלטה על גופו של ישי חלפון בעת שהקליט את עד המדינה. כמו כן העלה בא כוח המבקש סברה במהלך הדיון, שיתכן שהייתה קיימת עמדת האזנה נוספת שהקליטה את השיחה ועל כן יתכן שיש תיעוד נוסף לשיחה. דבר זה אינו מופיע בחומר החקירה ומדובר בהשערה. לפיכך, אני מורה למשיבה לבדוק אם קיימים תיעוד או הקלטה נוספת לאותה שיחה ולהודיע לבא כוח המבקש ולבית המשפט על כך בתוך 15 יום.
23. לאור כל האמור, בסופו של יום הבקשה נדחת, בכפוף להוראות שניתנו לעיל בדבר השלמות שונות שעל המשיבה לבצע.
- המזכירות תשלח העתק ההחלטה לבאי כוח הצדדים.
- ניתנה היום, ט"ז חשוון תשע"ז, 17 נובמבר 2016, בהעדר הצדדים.
- כרמי מוסק, שופט